

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Central)

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
(office Central)

mun. Chișinău, str. Zelinski, 13 Republica Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jchisinau@justice.md

mun. Chisinau, Zelinski 13 street, Republic of Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jchisinau@justice.md

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII JUDECĂTORIA CHIȘINĂU SEDIUL CENTRAL leșire Nr. 5.14-11607 " 02 " 12 2019
--

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

mun. Chișinău str. A. Lapusneanu, 28, , MD-2004.

Vă remitem in adresa D-ră copia incheierii nr.2i-1759/18 din 25.11.2019, prin care s-a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate pe dosarul nr.2i-1759/19 și sesizarea pentru examinare conform competenței.

Judecător

Gheorghe Mîtu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA Intrare Nr. 2219 " 18 " 12 2019
--

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28
Chișinău, MD-2004
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
prezentată în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII

1. Bașcanean Sergiu, reprezentantul debitorului SRL "Expauto Grup".
2. Adresa: mun. Chișinău, str. Doina și Ion Aldea Teodorovici nr.11/1 ap.38
3. Telefon: 079333300, email: --

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect verificarea constituționalității art.141 alin.(1) și alin.(2) din Legea insolvenței nr.149 din 29.06.2012 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.193-197, art.663 din 14.09.2013), cu modificările ulterioare și anume: (1) *Cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art. 19.* (2) *Cererea va cuprinde: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanțelor, precum și mențiuni cu privire la eventualele drepturi de preferință sau garanții*", prin prisma dispozițiilor art.7, art.16 alin.(2), art.20, art.23 alin.(2), art.26, și art.54 ale Constituției Republicii Moldova.

III. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI EXAMINATE DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

În procedura Judecătorei Chișinău, sediul Central, se află pe rol cauza de insolvență nr.2i-1759/18 în privința debitorului SRL "Expauto Grup" c/f 100760009188 intentată în baza hotărârii instanței de insolvență din 13.09.2018 prin s-a admis cererea introductivă înaintată de debitorul SRL "Expauto Grup" față de sine și sa constatat insolvența sa.

Prin încheierea instanței de insolvență din 07.11.2018, în temeiul art.88 al Legii insolvenței, s-a desemnat în calitate de reprezentant al debitorului SRL "Expauto Grup" în proces de insolvență d-nul Bașcanean Sergiu în vederea reprezentării intereselor debitorului și participării la procedura de insolvență.

Anterior, în temeiul hotărârii instanței de insolvență prin care s-a intentat procesul de insolvență au depus cerere de validare a creanțelor 2 creditori. Ulterior reprezentantul debitorului a contestat creanța ÎCS "Total Leasing & Finance" SA iar la 18.04.2019 cerere de validare a depus potențialul creditor Spiridon Igor cu solicitarea de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

1. Prevederile relevante ale Constituției Republicii Moldova:

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 16

Egalitatea

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 26

Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alin.(2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 114

Înfăptuirea justiției

Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

Articolul 115

Instanțele judecătorești

(1) Justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

2. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă nr.225 din 30.05.2003:

Articolul 22

Egalitatea în fața legii și a justiției

(1) Justiția în cauzele civile se înfăptuiește pe principiul egalității tuturor persoanelor, independent de cetățenie, rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială, serviciu, domiciliu, loc de naștere, precum și al egalității tuturor organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, subordonare, sediu și de alte circumstanțe.

Articolul 26

Contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale

(1) Procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale.

(2) Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

(3) Instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei.

(4) Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Articolul 27

Disponibilitatea în drepturi a participanților la proces

(1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Articolul 166

Forma și cuprinsul cererii de chemare în judecată

(1) Oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

(2) În cererea de chemare în judecată se indică:

a) instanța căreia îi este adresată;

b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui, numărul de identificare de stat (IDNO) – pentru persoane juridice și întreprinzători individuali și numărul de identificare personal (IDNP) – pentru persoane fizice; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, numele reprezentantului și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant dacă reclamantul locuiește în străinătate, adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces;

b¹) numărul de telefon și alte date de contact ale reclamantului persoană fizică; numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor și alte date de contact ale reclamantului persoană juridică;

c) numele sau denumirea pârîtului, domiciliul ori sediul lui;

- c¹) numărul de telefon, numărul de fax, poșta electronică sau alte date de contact ale pîrîtului, în cazul în care reclamantul dispune de aceste date;
- c²) numele, prenumele, adresa, numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor și alte date de contact ale reprezentantului reclamantului;
- d) esența încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale reclamantului, pretențiile lui;
- e) circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretențiile și toate probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii;
- e¹) lista probelor anexate;
- e²) lista probelor reclamate;
- e³) cererile de reclamare a probelor, efectuare a expertizei, numire/recuzare a expertului, alte cereri formulate;
- f) pretențiile reclamantului către pîrît;
- g) valoarea acțiunii, dacă aceasta poate fi evaluată;
- h) date despre respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege sau de contractul părților;
- i) documentele anexate la cerere.

(3) Cererea de chemare în judecată poate cuprinde și alte date, importante pentru soluționarea cauzei, precum și demersurile reclamantului.

(4) Reclamantul poate formula în cererea de chemare în judecată mai multe pretenții, conexe prin temeiurile apariției sau prin probe.

(5) Cererea de chemare în judecată se semnează de reclamant sau de reprezentantul lui împuternicit în modul stabilit.

(6) Cererea de chemare în judecată sau cererea de exercitare a unei căi de atac este valabilă făcută chiar dacă poartă o denumire incorectă.

(7) Cererea de chemare în judecată a reclamantului persoană fizică care este asistat în judecată de un avocat și cererea de chemare în judecată a reclamantului persoană juridică trebuie să fie dactilografiate și depuse prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cu semnătură electronică avansată calificată.

Articolul 167

Actele care se anexează la cererea de chemare în judecată

(1) La cererea de chemare în judecată se anexează:

- a) copiile de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrisuri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pîrîți și de intervenienți, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rînd de copii pentru instanță. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul. Dacă înscrisurile și cererea de chemare în judecată sînt făcute într-o limbă străină, instanța dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege;
- a¹) copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică;
- b) dovada de plată a taxei de stat;
- c) documentele care certifică circumstanțele pe care reclamantul își întemeiază pretențiile și copiile de pe aceste documente pentru pîrîți și intervenienți, dacă aceștia nu dispun de ele;
- d) documentele care confirmă respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părților;
- e) documentul ce legalizează împuternicirile reprezentantului;

- f) copia de pe cererea de reclamare a probelor;
- g) copia de pe cererea de efectuare a expertizei;
- h) copia de pe cererea de numire/recuzare a expertului;
- i) copiile de pe alte cereri formulate

(2) La cererea de chemare în judecată, reclamantul poate anexa și alte documente și demersuri.

(3) Cererile indicate la lit. f)–i) se depun fie odată cu cererea de chemare în judecată, fie în cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare.

Articolul 172

Intentarea acțiunii reconvenționale

(1) Până la începerea dezbaterilor judiciare, pârâtul are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acțiune reconvențională pentru a fi judecată odată cu acțiunea inițială.

(2) Intentarea acțiunii reconvenționale se face conform regulilor generale de intentare a acțiunii. Dispozițiile privind administrarea probelor se aplică în mod corespunzător.

Articolul 183

Sarcinile de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare

(1) După ce primește cererea de chemare în judecată, judecătorul pregătește cauza pentru dezbateri judiciare pentru a asigura judecarea ei justă și promptă.

(2) Pregătirea pentru dezbateri judiciare este obligatorie pentru orice cauză civilă și are ca scop:

- a) precizarea legii care urmează a fi aplicată și determinarea raporturilor juridice dintre părți;
- b) constatarea circumstanțelor care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei;
- c) stabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane;
- d) prezentarea tuturor probelor;
- e) evaluarea oportunităților de soluționare a litigiului prin mediere;
- f) examinarea și deciderea în privința cererilor depuse și neexamine de instanța de judecată privind efectuarea expertizei, numirea/recuzarea expertului, reclamarea probelor, asigurarea acțiunii;
- g) stabilirea termenelor pentru efectuarea actelor procedurale;
- h) stabilirea locului, a datei, a orei și a duratei ședinței de judecată;
- i) stabilirea ordinii și timpului necesar pentru audierea martorilor, a experților sau a altor persoane, pentru efectuarea altor acte procedurale.

Articolul 186

Prezentarea de către pârît a probelor și referinței

(1) În cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, judecătorul stabilește data pînă la care pârîtul urmează să prezinte în judecată referința și toate probele necesare, sub sancțiunea decăderii.

Articolul 193

Ședința de judecată

(1) Examinarea în fond a cauzei se face într-o singură ședință de judecată continuă, care poate fi întreruptă doar în temeiurile prevăzute de prezentul cod. În cazul în care legea nu prevede altfel, judecarea cauzelor are loc în ședință de judecată, cu înștiințarea obligatorie a participanților la proces despre locul, data/datele și ora/orele ședinței.

Articolul 203

Soluționarea cererilor și demersurilor participanților la proces

(1) Cererile și demersurile participanților la proces în problema judecării cauzei se soluționează prin încheiere judecătorească. La începutul ședinței de judecată, instanța verifică posibilitatea examinării cauzei în lipsa participantului/participanților citați legal.

Articolul 204

Prezentarea probelor în ședința de judecată

Instanța decide acceptarea probelor în ședință de judecată doar în condițiile art. 119¹.

Articolul 211

Judecarea cauzei în fond

(1) În cadrul examinării cauzei în fond, președintele ședinței este obligat să asigure participanților la proces posibilitatea expunerii considerentelor referitoare la circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, la completări, la cercetarea și aprecierea probelor administrate în condițiile prezentului cod. În acest scop, judecătorul trebuie, după caz, să elucideze împreună cu participanții la proces circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și să cerceteze probele din dosar.

Articolul 212

Renunțarea reclamantului la acțiune, recunoașterea acțiunii de către pîrît și tranzacția părților

(1) Renunțarea reclamantului la acțiune, recunoașterea acțiunii de către pîrît, condițiile tranzacției se consemnează în procesul-verbal al ședinței de judecată și se semnează de reclamant, pîrît sau de ambele părți.

(2) Președintele ședinței trebuie să ia măsuri pentru ca părțile să soluționeze pe cale amiabilă litigiul sau unele probleme litigioase. În acest scop, instanța poate acorda părților, la cerere:

a) un termen de conciliere și poate cere prezentarea lor personală în judecată chiar dacă sînt reprezentate în proces;

b) un termen pentru informarea cu privire la esența, avantajele și efectele medierii și pentru inițierea procesului de mediere.

Articolul 213

Explicațiile participanților la proces

(1) După prezentarea raportului asupra cauzei, instanța judecătorească ascultă explicațiile reclamantului și ale intervenientului care participă din partea reclamantului, ale pîrîtului și ale intervenientului care participă din partea pîrîtului, precum și ale celorlalți participanți la proces. Primii care dau explicații sînt: procurorul, împuterniciții autorităților publice, ai organelor și organizațiilor, persoanele fizice care, în cazurile prevăzute de lege, au intentat procesul în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane. Participanții la proces au dreptul să-și pună reciproc întrebări. Judecătorii au dreptul să pună participanților la proces întrebări în orice moment al explicațiilor acestora. Președintele ședinței poate acorda de mai multe ori cuvînt părților, după caz.

Articolul 228

Cercetarea concluziei expertului

Concluziei expertului i se dă citire în ședința de judecată. Pentru clarificarea sau completarea concluziei, expertului i se pot adresa întrebări. Prima care adresează întrebări expertului este persoana la a cărei cerere a fost dispusă efectuarea expertizei și reprezentantul ei, urmează ceilalți participanți la proces și reprezentanții lor. Dacă efectuarea expertizei a fost dispusă din oficiul instanței, primii care adresează întrebări expertului sînt reclamantul și

reprezentantul lui. Judecătorii au dreptul să adreseze întrebări expertului în orice moment al audierii lui.

Articolul 232

Finalizarea examinării cauzei în fond

După examinarea tuturor probelor, președintele ședinței de judecată clarifică dacă reclamantul nu renunță la acțiune, dacă pârîtul nu recunoaște pretențiile, dacă părțile nu intenționează să se împace și dacă participanții nu solicită completarea materialelor din dosar în condițiile art. 119¹ alin. (4). În lipsa unor astfel de cereri, președintele ședinței de judecată declară finalizarea examinării cauzei și trece la pledoarii.

Articolul 233

Pledoariile

(1) Pledoariile constau în luările de cuvînt ale participanților la proces.

Articolul 238

Procedura deliberării

(1) La deliberare iau parte numai judecătorii în fața cărora a avut loc judecarea cauzei. Completul de judecată deliberază în secret. Divulgarea deliberărilor este interzisă.

(2) Completul de judecată deliberază, sub conducerea președintelui ședinței, toate problemele prevăzute de lege care urmează să fie soluționate, apreciază probele, determină circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admiterea acțiunii. Fiecare problemă urmează să fie pusă astfel încît să se poată da un răspuns afirmativ sau negativ.

(3) Hotărîrea se adoptă potrivit regulilor stabilite la art.48.

(4) Rezultatul deliberării se consemnează în hotărîrea integrală sau în dispozitivul ei, semnat de toți judecătorii care au participat la deliberare, inclusiv de judecătorul care are opinie separată. Modificările operate în cuprinsul hotărîrii se consemnează mai sus de semnăturile judecătorilor.

Articolul 241

Cuprinsul hotărîrii

(1) Instanța judecătorească adoptă hotărîrea în numele legii.

(2) Hotărîrea judecătorească constă din partea introductivă și partea dispozitivă. În cazurile prevăzute la art. 236 alin. (5), hotărîrea judecătorească constă din partea introductivă, partea descriptivă, motivare și dispozitiv. Fiecare parte a hotărîrii se evidențiază separat în textul acesteia.

(3) În partea introductivă se indică locul și data adoptării, denumirea instanței care o pronunță, numele membrilor completului de judecată, al grefierului, al părților și al celorlalți participanți la proces, al reprezentanților, obiectul litigiului și pretenția înaintată judecății, mențiunea despre caracterul public sau închis al ședinței.

(4) În partea descriptivă se indică succint pretențiile reclamantului, obiecțiile pârîtului și explicațiile celorlalți participanți la proces.

(5) În motivare se indică: circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

(6) Dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărîrii.

(7) În cazul în care instanța judecătorească dispune executarea imediată a hotărârii, în dispozitiv se face o mențiune în acest sens. Dacă a respins pretențiile reclamantului, instanța dispune prin hotărâre anularea măsurilor de asigurare a acțiunii.

3. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr.149 din 29.06.2012:

Articolul 1

Scopul și domeniul de reglementare

(1) Scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

(4) Procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Articolul 4

Participanții la procesul de insolvență

(1) Participanți la procesul de insolvență sunt: administratorul provizoriu, administratorul insolvenței, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz, reprezentantul debitorului, alte organe și persoane stabilite în prezenta lege.

(2) Organele și persoanele stabilite la alin. (1) trebuie să asigure efectuarea rapidă a actelor și a operațiunilor prevăzute în prezenta lege, realizarea în condițiile legii a drepturilor și a obligațiilor celorlalți participanți la aceste acte și operațiuni.

Articolul 141

Statutul juridic al cererii de admitere a creanțelor

(1) Cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art. 19.

(2) Cererea va cuprinde: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanțelor, precum și mențiuni cu privire la eventualele drepturi de preferință sau garanții.

(3) La cerere se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanțele și actele de constituire de garanții.

Articolul 142

Verificarea creanțelor

(1) Creanțele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvenței, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale.

Articolul 143

Tabelele creanțelor

(4) După intentarea procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului, administratorul insolvenței/lichidatorul va întocmi tabelul definitiv al creanțelor, care va cuprinde toate creanțele înaintate împotriva patrimoniului debitorului la data intentării procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului, inclusiv creanțele acceptate în tabelul preliminar. În tabelul definitiv se arată suma solicitată, suma admisă de administratorul insolvenței/lichidator și rangul de prioritate al creanței. Tabelul

definitiv al creanțelor se aprobă de către instanța de insolvabilitate la ședința de validare a creditorilor.

(5) La expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanța de judecată care examinează cazul de insolvabilitate a debitorului. Creditorii și debitorul au acces la tabelul creanțelor și pot face contestații față de creanțele admise de administrator/lichidator în tabel, precum și asupra celor înlăturate.

(6) O creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvabilității/lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată. Contestația debitorului nu se opune validării creanței.

(7) În urma verificării tabelului de creanțe definitiv și a materialelor din dosar, cu audierea administratorului/lichidatorului, judecătorul instanței de insolvabilitate va valida creanțele incluse în tabel și necontestate de creditorii semnând în rubrica „Validat” în dreptul fiecărei creanțe trecute în tabel de administrator/lichidator. În cazul depunerii contestațiilor, judecătorul va semna în rubrica „Contestat” în dreptul creanței contestate și va consemna personal cu cifre în rubrica „Creanțe cu titlu provizoriu” suma creanței pe care o admite cu titlu provizoriu pe perioada examinării contestației. Judecătorul va menționa în tabel și persoana care a depus contestația. Mențiunile respective vor fi trecute pe cambii și pe alte titluri de creanțe.

4. Argumentele în sprijinul afirmațiilor de mai sus.

În speță, consider că art.141 alin.(1) și alin.(2) din Legea insolvabilității nr.149 contravine prevederilor art.7, art.16 alin.(2), art.20, art.26 și art.54 ale Constituției Republicii Moldova.

Mai mult, art.141 alin.(1) și alin.(2) generează confuzie și incertitudine juridică în raportul juridic reglementat, prin urmare contravine și prevederilor art. 23 alin.(2) din Constituție.

Conform art.7 din Constituție, Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Constituția este legea supremă a unui stat. Totodată, în textul Constituției lipsesc prevederi referitoare la lovirea de nulitate a actelor juridice care contravin Constituției, în acest sens fiind efectiv numai controlul constituționalității normei juridice invocate, care urmează a fi realizat urmare a prezentei sesizări.

Prevederile solicitate spre verificarea constituționalității contravin art.16 alin.(2) al Constituției. Conform art.16 alin.(2) din Constituție, toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

La fel, art.141 alin.(1) și alin.(2) din Legea insolvabilității nr.149 contravine art.20 din Constituție care instituie principiul accesului la justiție din care derivă dreptul la un proces echitabil.

Totodată urmează de menționat că, principiul „egalității armelor” reprezintă un element al conceptului mai larg de proces echitabil. Cerința egalității armelor, în sensul unui „echilibru just” între părți, se aplică în principiu, atât în materie civilă, cât și penală (Feldbrugge împotriva Țărilor de Jos, pct. 44). Egalitatea armelor implică obligația ca fiecareia dintre părți să i se ofere o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza – inclusiv probele – în condiții care să nu o situeze într-o situație de dezavantaj net față de partea adversă.

Așa dar, în condițiile în care cererea de validare care este echivalată juridic cu cererea de chemare în judecată, avem situația în care, reieșind din prevederile art.142 alin.(1) ale Legii insolvabilității, administratorul insolvabilității și nu instanța de judecată examinează această

cerere. Mai mult, administratorul insolvabilității de facto dă soluția la cererea de validare depusă de creditor, prin includere, neinclusiune sau includere parțială a creanței potențialului creditor în tabel, iar în cazul în care este omis termenul de contestare sau nimeni nu contestă soluțiile administratorului insolvabilității reflectate în tabelul prezentat instanței, intervine obligația instanței fără a examina cererea de validare să valideze formal soluția administratorului insolvabilității. În asemenea caz suntem în situația unei încălcări vădite a principiilor care stau la baza înfăptuirii justiției, anume a art.114 și 115 ale Constituției Republicii Moldova (administratorul insolvabilității substituie în atribuții instanța de judecată).

La fel, prevederile legale contestate sunt contrare art.26 din Constituție căci nu permit în cadrul procesului de insolvabilitate apărarea procesuală care este garantată în cadrul unui proces civil, în cadrul unei proceduri contencioase prin utilizarea instrumentelor procesuale cum ar fi spre exemplu acțiunea reconvențională (art.172 CPC), precum și multe alte instrumente și drepturi acordate de Codul de procedură civilă.

Totodată nu este clară discrepanța privind impunerea cu taxa de stat, or cererile de chemare în judecată se impun cu taxă spre deosebire de cererea de validare a creanțelor la fel este echivalată în statut cu cererea de chemare în judecată.

Mai mult, există discrepanțe evidente între prevederile art.166-167 CPC și art.141 alin.(2) din Legea insolvabilității, or în condiții de statut egal, cererea de validare a creanței nu urmează să conțină toate elementele unei cereri de chemare în judecată.

Privită situația sub acest aspect, este imperioasă verificarea constituționalității sintagmei date prin prisma art.23 din Constituție, or suntem în prezența unor confuziuni admise de legislator care în speță sunt contrare Constituției, or justițiabilul este pus în situația de a fi confuz în conduita care urmează să o aleagă.

Urmează de menționat că, Curtea Constituțională dispune de o jurisprudență formată în privința corespunderii normelor juridice prevederii art.23 din Constituție.

Astfel, Curtea Constituțională în paragraful 45 din hotărârea nr. 5 din 06.03.2018, menționează că exigențele statului de drept presupun *inter alia* asigurarea legalității și a certitudinii juridice, iar potrivit paragrafului 46 al aceleiași hotărâri, Curtea a reținut că principiul legalității și al certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrarului. Așadar, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate.

În hotărârea sa nr. 26 din 23.11.2010, Curtea Constituțională a reținut că pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție (a se vedea paragraful 10 al hotărârii Curții).

Totodată, prezenta sesizare a excepției de neconstituționalitate atestă existența unei probleme juridice a cărei rezolvare trebuie să preceadă soluționării cererilor de validare a creanțelor înaintate, până la petrecerea ședinței de validare a creanțelor în cadrul procesului de insolvabilitate.

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Reieșind din considerentele expuse în sprijinul sesizării, solicit Curții Constituționale să declare neconstituțional art.141 alin.(1) și alin.(2) din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.193-197, art.663 din 14.09.2013), cu modificările ulterioare și anume: (1) *Cererea de admitere a creanțelor are*

același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art. 19. (2) Cererea va cuprinde: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanțelor, precum și mențiuni cu privire la eventualele drepturi de preferință sau garanții”, deoarece, contravine dispozițiilor art.7, art.16 alin.(2), art.20, art.23 alin.(2), art.26, art.54 ale Constituției Republicii Moldova.

VI. DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Aparent, Curtea Constituțională nu a examinat anterior constituționalitatea art.141 alin.(1) și alin.(2) din Legea insolvenței nr.149 din 29.06.2012.

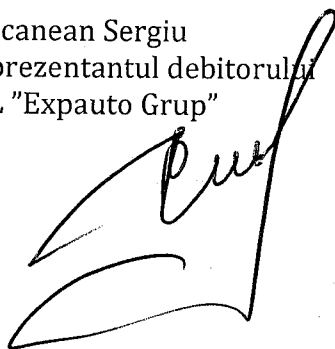
VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: mun. Chișinău

Data: 01.10.2019

Başcanean Sergiu
Reprezentantul debitorului
SRL "Expauto Grup"

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28
Chișinău, MD-2004
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
prezentată în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție
(completată și concretizată)

I. AUTORUL SESIZĂRII

1. Bașcanean Sergiu, reprezentantul debitorului SRL "Expauto Grup".
2. Adresa: mun. Chișinău, str. Doina și Ion Aldea Teodorovici nr.11/1 ap.38
3. Telefon: 079333300, email: --

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect verificarea constituționalității art.141 alin.(1), alin.(2), art.143 alin.(7), art.143 alin.(8) și art.143 alin.(6) **primul enunț**, din Legea insolvenței nr.149 din 29.06.2012, prin prisma dispozițiilor art.7, art.16 alin.(2), art.20, art.23 alin.(2), art.26, și art.54 ale Constituției Republicii Moldova, prin prisma dispozițiilor art.7, art.16 alin.(2), art.20, art.23 alin.(2), art.26, și art.54 ale Constituției Republicii Moldova.

III. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI EXAMINATE DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

În procedura Judecătorei Chișinău, sediul Central, se află pe rol cauza de insolvență nr.2i-1759/18 în privința debitorului SRL "Expauto Grup" c/f 1007600009188 intentată în baza hotărârii instanței de insolvență din 13.09.2018 prin s-a admis cererea introductivă înaintată de debitorul SRL "Expauto Grup" față de sine și sa constatat insolvența sa.

Prin încheierea instanței de insolvență din 07.11.2018, în temeiul art.88 al Legii insolvenței, s-a desemnat în calitate de reprezentant al debitorului SRL "Expauto Grup" în proces de insolvență d-nul Bașcanean Sergiu în vederea reprezentării intereselor debitorului și participării la procedura de insolvență.

Anterior, în temeiul hotărârii instanței de insolvență prin care s-a intentat procesul de insolvență au depus cerere de validare a creanțelor 2 creditori. Ulterior reprezentantul debitorului a contestat creanța ÎCS "Total Leasing & Finance" SA iar la 18.04.2019 cerere de validare a depus potențialul creditor Spiridon Igor cu solicitarea de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

1. Prevederile relevante ale Constituției Republicii Moldova:

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 16

Egalitatea

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 26

Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alin.(2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 114

Înfăptuirea justiției

Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

Articolul 115

Instanțele judecătorești

(1) Justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

2. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă nr.225 din 30.05.2003:

Articolul 22

Egalitatea în fața legii și a justiției

(1) Justiția în cauzele civile se înfăptuiește pe principiul egalității tuturor persoanelor, independent de cetățenie, rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială, serviciu, domiciliu, loc de naștere, precum și al egalității tuturor organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, subordonare, sediu și de alte circumstanțe.

Articolul 26

Contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale

(1) Procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale.

(2) Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

(3) Instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei.

(4) Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Articolul 27

Disponibilitatea în drepturi a participanților la proces

(1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Articolul 166

Forma și cuprinsul cererii de chemare în judecată

(1) Oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

(2) În cererea de chemare în judecată se indică:

a) instanța căreia îi este adresată;

b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui, numărul de identificare de stat (IDNO) – pentru persoane juridice și întreprinzători individuali și numărul de identificare personal (IDNP) – pentru persoane fizice; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, numele reprezentantului și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant dacă reclamantul locuiește în străinătate, adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces;

b¹) numărul de telefon și alte date de contact ale reclamantului persoană fizică; numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor și alte date de contact ale reclamantului persoană juridică;

c) numele sau denumirea pârîtului, domiciliul ori sediul lui;

c¹) numărul de telefon, numărul de fax, poșta electronică sau alte date de contact ale pârîtului, în cazul în care reclamantul dispune de aceste date;

c²) numele, prenumele, adresa, numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor și alte date de contact ale reprezentantului reclamantului;

d) esența încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale reclamantului, pretențiile lui;

e) circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretențiile și toate probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii;

e¹) lista probelor anexate;

e²) lista probelor reclamate;

e³) cererile de reclamare a probelor, efectuare a expertizei, numire/recuzare a expertului, alte cereri formulate;

f) pretențiile reclamantului către pârît;

g) valoarea acțiunii, dacă aceasta poate fi evaluată;

h) date despre respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege sau de contractul părților;

i) documentele anexate la cerere.

(3) Cererea de chemare în judecată poate cuprinde și alte date, importante pentru soluționarea cauzei, precum și demersurile reclamantului.

(4) Reclamantul poate formula în cererea de chemare în judecată mai multe pretenții, conexe prin temeiurile apariției sau prin probe.

(5) Cererea de chemare în judecată se semnează de reclamant sau de reprezentantul lui împuternicit în modul stabilit.

(6) Cererea de chemare în judecată sau cererea de exercitare a unei căi de atac este valabilă făcută chiar dacă poartă o denumire incorectă.

(7) Cererea de chemare în judecată a reclamantului persoană fizică care este asistat în judecată de un avocat și cererea de chemare în judecată a reclamantului persoană juridică trebuie să fie dactilografiate și depuse prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cu semnătură electronică avansată calificată.

Articolul 167

Actele care se anexează la cererea de chemare în judecată

(1) La cererea de chemare în judecată se anexează:

a) copiile de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrieri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pârți și de intervenienți, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rînd de copii pentru instanță. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul. Dacă înscrierile și cererea de chemare în judecată sînt făcute într-o limbă străină, instanța dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege;

a¹) copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică;

b) dovada de plată a taxei de stat;

c) documentele care certifică circumstanțele pe care reclamantul își întemeiază pretențiile și copiile de pe aceste documente pentru pârți și intervenienți, dacă aceștia nu dispun de ele;

d) documentele care confirmă respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părților;

e) documentul ce legalizează împuternicirile reprezentantului;

f) copia de pe cererea de reclamare a probelor;

g) copia de pe cererea de efectuare a expertizei;

h) copia de pe cererea de numire/recuzare a expertului;

i) copiile de pe alte cereri formulate

(2) La cererea de chemare în judecată, reclamantul poate anexa și alte documente și demersuri.

(3) Cererile indicate la lit. f)–i) se depun fie odată cu cererea de chemare în judecată, fie în cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare.

Articolul 172

Intentarea acțiunii reconvenționale

(1) Până la începerea dezbaterilor judiciare, pârâtul are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acțiune reconvențională pentru a fi judecată odată cu acțiunea inițială.

(2) Intentarea acțiunii reconvenționale se face conform regulilor generale de intentare a acțiunii. Dispozițiile privind administrarea probelor se aplică în mod corespunzător.

Articolul 183

Sarcinile de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare

(1) După ce primește cererea de chemare în judecată, judecătorul pregătește cauza pentru dezbateri judiciare pentru a asigura judecarea ei justă și promptă.

(2) Pregătirea pentru dezbateri judiciare este obligatorie pentru orice cauză civilă și are ca scop:

- a) precizarea legii care urmează a fi aplicată și determinarea raporturilor juridice dintre părți;
- b) constatarea circumstanțelor care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei;
- c) stabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane;
- d) prezentarea tuturor probelor;
- e) evaluarea oportunităților de soluționare a litigiului prin mediere;
- f) examinarea și deciderea în privința cererilor depuse și neexamine de instanța de judecată privind efectuarea expertizei, numirea/recuzarea expertului, reclamarea probelor, asigurarea acțiunii;
- g) stabilirea termenelor pentru efectuarea actelor procedurale;
- h) stabilirea locului, a datei, a orei și a duratei ședinței de judecată;
- i) stabilirea ordinii și timpului necesar pentru audierea martorilor, a experților sau a altor persoane, pentru efectuarea altor acte procedurale.

Articolul 186

Prezentarea de către pîrît a probelor și referinței

(1) În cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, judecătorul stabilește data pînă la care pîrîtul urmează să prezinte în judecată referința și toate probele necesare, sub sancțiunea decăderii.

Articolul 193

Ședința de judecată

(1) Examinarea în fond a cauzei se face într-o singură ședință de judecată continuă, care poate fi întreruptă doar în temeiurile prevăzute de prezentul cod. În cazul în care legea nu prevede altfel, judecarea cauzelor are loc în ședință de judecată, cu înștiințarea obligatorie a participanților la proces despre locul, data/datele și ora/orele ședinței.

Articolul 203

Soluționarea cererilor și demersurilor participanților la proces

(1) Cererile și demersurile participanților la proces în problema judecării cauzei se soluționează prin încheiere judecătorească. La începutul ședinței de judecată, instanța verifică posibilitatea examinării cauzei în lipsa participantului/participanților citați legal.

Articolul 204

Prezentarea probelor în ședința de judecată

Instanța decide acceptarea probelor în ședință de judecată doar în condițiile art. 119¹.

Articolul 211

Judecarea cauzei în fond

(1) În cadrul examinării cauzei în fond, președintele ședinței este obligat să asigure participanților la proces posibilitatea expunerii considerentelor referitoare la circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, la completări, la cercetarea și aprecierea probelor administrate în condițiile prezentului cod. În acest scop, judecătorul trebuie, după caz, să elucideze împreună cu participanții la proces circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și să cerceteze probele din dosar.

Articolul 212

Renunțarea reclamantului la acțiune, recunoașterea acțiunii de către pârît și tranzacția părților

(1) Renunțarea reclamantului la acțiune, recunoașterea acțiunii de către pârît, condițiile tranzacției se consemnează în procesul-verbal al ședinței de judecată și se semnează de reclamant, pârît sau de ambele părți.

(2) Președintele ședinței trebuie să ia măsuri pentru ca părțile să soluționeze pe cale amiabilă litigiul sau unele probleme litigioase. În acest scop, instanța poate acorda părților, la cerere:

a) un termen de conciliere și poate cere prezentarea lor personală în judecată chiar dacă sînt reprezentate în proces;

b) un termen pentru informarea cu privire la esența, avantajele și efectele medierii și pentru inițierea procesului de mediere.

Articolul 213

Explicațiile participanților la proces

(1) După prezentarea raportului asupra cauzei, instanța judecătorească ascultă explicațiile reclamantului și ale intervenientului care participă din partea reclamantului, ale pârîtului și ale intervenientului care participă din partea pârîtului, precum și ale celorlalți participanți la proces. Primii care dau explicații sînt: procurorul, împuterniciții autorităților publice, ai organelor și organizațiilor, persoanele fizice care, în cazurile prevăzute de lege, au intentat procesul în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane. Participanții la proces au dreptul să-și pună reciproc întrebări. Judecătorii au dreptul să pună participanților la proces întrebări în orice moment al explicațiilor acestora. Președintele ședinței poate acorda de mai multe ori cuvînt părților, după caz.

Articolul 228

Cercetarea concluziei expertului

Concluziei expertului i se dă citire în ședința de judecată. Pentru clarificarea sau completarea concluziei, expertului i se pot adresa întrebări. Prima care adresează întrebări expertului este persoana la a cărei cerere a fost dispusă efectuarea expertizei și reprezentantul ei, urmează ceilalți participanți la proces și reprezentanții lor. Dacă efectuarea expertizei a fost dispusă din oficiul instanței, primii care adresează întrebări expertului sînt reclamantul și reprezentantul lui. Judecătorii au dreptul să adreseze întrebări expertului în orice moment al audierii lui.

Articolul 232

Finalizarea examinării cauzei în fond

După examinarea tuturor probelor, președintele ședinței de judecată clarifică dacă reclamantul nu renunță la acțiune, dacă pârîtul nu recunoaște pretențiile, dacă părțile nu intenționează să se împace și dacă participanții nu solicită completarea materialelor din dosar în condițiile art. 119¹ alin. (4). În lipsa unor astfel de cereri, președintele ședinței de judecată declară finalizarea examinării cauzei și trece la pledoarii.

Articolul 233

Pledoariile

(1) Pledoariile constau în luările de cuvînt ale participanților la proces.

Articolul 238

Procedura deliberării

(1) La deliberare iau parte numai judecătorii în fața cărora a avut loc judecarea cauzei. Completul de judecată deliberează în secret. Divulgarea deliberărilor este interzisă.

(2) Completul de judecată deliberează, sub conducerea președintelui ședinței, toate problemele prevăzute de lege care urmează să fie soluționate, apreciază probele, determină circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admiterea acțiunii. Fiecare problemă urmează să fie pusă astfel încît să se poată da un răspuns afirmativ sau negativ.

(3) Hotărîrea se adoptă potrivit regulilor stabilite la art.48.

(4) Rezultatul deliberării se consemnează în hotărîrea integrală sau în dispozitivul ei, semnat de toți judecătorii care au participat la deliberare, inclusiv de judecătorul care are opinie separată. Modificările operate în cuprinsul hotărîrii se consemnează mai sus de semnăturile judecătorilor.

Articolul 241

Cuprinsul hotărîrii

(1) Instanța judecătorească adoptă hotărîrea în numele legii.

(2) Hotărîrea judecătorească constă din partea introductivă și partea dispozitivă. În cazurile prevăzute la art. 236 alin. (5), hotărîrea judecătorească constă din partea introductivă, partea descriptivă, motivare și dispozitiv. Fiecare parte a hotărîrii se evidențiază separat în textul acesteia.

(3) În partea introductivă se indică locul și data adoptării, denumirea instanței care o pronunță, numele membrilor completului de judecată, al grefierului, al părților și al celorlalți participanți la proces, al reprezentanților, obiectul litigiului și pretenția înaintată judecății, mențiunea despre caracterul public sau închis al ședinței.

(4) În partea descriptivă se indică succint pretențiile reclamantului, obiecțiile pârîtului și explicațiile celorlalți participanți la proces.

(5) În motivare se indică: circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

(6) Dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

(7) În cazul în care instanța judecătorească dispune executarea imediată a hotărârii, în dispozitiv se face o mențiune în acest sens. Dacă a respins pretențiile reclamantului, instanța dispune prin hotărâre anularea măsurilor de asigurare a acțiunii.

3. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr.149 din 29.06.2012:

Articolul 1

Scopul și domeniul de reglementare

(1) Scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

(4) Procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Articolul 4

Participanții la procesul de insolvență

(1) Participanți la procesul de insolvență sunt: administratorul provizoriu, administratorul insolvenței, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz, reprezentantul debitorului, alte organe și persoane stabilite în prezenta lege.

(2) Organele și persoanele stabilite la alin. (1) trebuie să asigure efectuarea rapidă a actelor și a operațiunilor prevăzute în prezenta lege, realizarea în condițiile legii a drepturilor și a obligațiilor celorlalți participanți la aceste acte și operațiuni.

Articolul 141

Statutul juridic al cererii de admitere a creanțelor

(1) Cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art. 19.

(2) Cererea va cuprinde: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanțelor, precum și mențiuni cu privire la eventualele drepturi de preferință sau garanții.

(3) La cerere se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanțele și actele de constituire de garanții.

Articolul 142

Verificarea creanțelor

(1) Creanțele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvenței, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale.

Articolul 143

Tabelele creanțelor

(4) După intentarea procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului, administratorul insolvenței/lichidatorul va întocmi tabelul definitiv al creanțelor, care va cuprinde toate creanțele înaintate împotriva patrimoniului debitorului la data intentării procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului, inclusiv creanțele acceptate în tabelul preliminar. În tabelul definitiv se arată suma solicitată, suma admisă de administratorul insolvenței/lichidator și rangul de prioritate al creanței. Tabelul definitiv al creanțelor se aprobă de către instanța de insolvență la ședința de validare a creditorilor.

(5) La expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanța de judecată care examinează cazul de insolvență a debitorului. Creditorii și debitorul au acces la tabelul creanțelor și pot face contestații față de creanțele admise de administrator/lichidator în tabel, precum și asupra celor înlăturate.

(6) O creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată. Contestația debitorului nu se opune validării creanței.

(7) În urma verificării tabelului de creanțe definitiv și a materialelor din dosar, cu audierea administratorului/lichidatorului, judecătorul instanței de insolvență va valida creanțele incluse în tabel și necontestate de creditorii semnând în rubrica „Validat” în dreptul fiecărei creanțe trecute în tabel de administrator/lichidator. În cazul depunerii contestațiilor, judecătorul va semna în rubrica „Contestat” în dreptul creanței contestate și va consemna personal cu cifre în rubrica „Creanțe cu titlu provizoriu” suma creanței pe care o admite cu titlu provizoriu pe perioada examinării contestației. Judecătorul va menționa în tabel și persoana care a depus contestația. Mențiunile respective vor fi trecute pe cambii și pe alte titluri de creanțe.

(8) Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garanți. După validarea creanțelor din tabelul definitiv, numai titularii creanțelor consemnate în tabel pot să participe la votul planului de restructurare sau la orice repartitie de sume, în caz de faliment etc.

4. Argumentele în sprijinul afirmațiilor de mai sus.

În speță, consider că art.141 alin.(1), alin.(2), art.143 alin.(7), art.143 alin.(8) și art.143 alin.(6) primul enunț, din Legea insolvenței nr.149 contravin prevederilor art.7, art.16 alin.(2), art.20, art.26 și art.54 ale Constituției Republicii Moldova.

Mai mult, normele contestate generează confuzie și incertitudine juridică în raportul juridic reglementat, prin urmare contravine și prevederilor art. 23 alin.(2) din Constituție.

Conform art.7 din Constituție, Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Constituția este legea supremă a unui stat. Totodată, în textul Constituției lipsesc prevederi referitoare la lovirea de nulitate a actelor juridice care contravin Constituției, în acest sens fiind efectiv numai controlul constituționalității normei juridice invocate, care urmează a fi realizat urmare a prezentei sesizări.

Prevederile solicitate spre verificarea constituționalității contravin art.16 alin.(2) al Constituției. Conform art.16 alin.(2) din Constituție, toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

La fel, art.141 alin.(1), alin.(2), art.143 alin.(7), art.143 alin.(8) și art.143 alin.(6) primul enunț, din Legea insolvenței nr.149 contravine art.20 din Constituție care instituie principiul accesului la justiție din care derivă dreptul la un proces echitabil.

Totodată urmează de menționat că, principiul „egalității armelor” reprezintă un element al conceptului mai larg de proces echitabil. Cerința egalității armelor, în sensul unui „echilibru just” între părți, se aplică în principiu, atât în materie civilă, cât și penală (Feldbrugge împotriva Țărilor de Jos, pct. 44). Egalitatea armelor implică obligația ca fiecareia dintre părți să i se ofere o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza – inclusiv probele – în condiții care să nu o situeze într-o situație de dezavantaj net față de partea adversă.

Așa dar, în condițiile în care cererea de validare care este echivalată juridic cu cererea de chemare în judecată, avem situația în care, reieșind din prevederile art.142 alin.(1) ale Legii insolvenței, administratorul insolvenței și nu instanța de judecată examinează această cerere. Mai mult, administratorul insolvenței de facto dă soluția la cererea de validare depusă de creditor, prin includere, neinclusiune sau includere parțială a creanței potențialului creditor în tabel, iar în cazul în care este omis termenul de contestare sau nimeni nu contestă soluțiile administratorului insolvenței reflectate în tabelul prezentat instanței, intervine obligația instanței fără a examina cererea de validare, să valideze formal soluția administratorului insolvenței. În asemenea caz suntem în situația unei încălcări vădite a principiilor care stau la baza înfăptuirii justiției, anume a art.114 și 115 ale Constituției Republicii Moldova (administratorul insolvenței substituie în atribuții instanța de judecată).

La fel, prevederile legale contestate sunt contrare art.26 din Constituție căci nu permit în cadrul procesului de insolvență apărarea procesuală care este garantată în cadrul unui proces civil, în cadrul unei proceduri contencioase prin utilizarea instrumentelor procesuale cum ar fi spre exemplu acțiunea reconvențională (art.172 CPC), precum și multe alte instrumente și drepturi acordate de Codul de procedură civilă.

Totodată nu este clară discrepanța privind impunerea cu taxa de stat, or cererile de chemare în judecată se impun cu taxă spre deosebire de cererea de validare a creanțelor care este echivalată în statut cu cererea de chemare în judecată.

Mai mult, există discrepanțe evidente între prevederile art.166-167 CPC și art.141 alin.(2) din Legea insolvenței, or în condiții de statut egal, cererea de validare a creanței nu urmează să conțină toate elementele unei cereri de chemare în judecată.

Privită situația sub acest aspect, este imperioasă verificarea constituționalității normei date prin prisma art.23 din Constituție, or suntem în prezența unor confuziuni admise de legislator care

În speță sunt contrare Constituției, or justițiabilul este pus în situația de a fi confuz în conduita care urmează să o aleagă.

În ceea ce privește art.143 alin.(7), art.143 alin.(8) și art.143 alin.(6) **primul enunț**, ale Legii insolvenței a căror verificare se solicită, urmează de observat că prin aceste norme juridice instituie un sistem paralel (contrar art.114, 115 din Constituție) deoarece nu există o procedură constituțională prin care are loc aprecierea și judecarea fondului cererii de validare (aceasta având statut de cerere de chemare în judecată), care ar trebui să fie în competența exclusivă a instanței de judecată și nu în competența administratorului insolvenței.

Pe cale de consecință, este profund neconstituțional sistemul instituit prin Legea insolvenței, potrivit căruia:

1. **de facto** administratorul insolvenței examinează cererea de validare (echivalentul cererii de chemare în judecată) **substituind instanța judecătorească (se încalcă art.114 din Constituția Republicii Moldova)**;
2. hotărârea judecătorească (validarea) se face printr-o simplă semnătură a judecătorului care **de facto** nu are competența de examinare a fondului cererii de validare (cu excepția situației ulterioare în care se contestă creanța unui creditor și doar în procedură separată).
3. **Așa dar, pe de o parte, judecătorul este exclus de la examinarea cererii de validare (echivalentul cererii de chemare în judecată), iar pe de altă parte, judecătorul este obligat formal să depună semnătura în tabel, această semnătură având caracter de hotărâre judecătorească.** Astfel sunt multiple situații în care judecătorii au admis *volens nolens* creanțe, formalizând prin semnătură în tabel (pentru că așa prevede legea), validări, adică hotărâri judecătorești absolut confuze și eronate, **tocmai pentru că nu există mecanism care să asigure temeinicia validării sau nevalidării creanței** (institutul administratorului insolvenței este unul insuficient).

Urmează de menționat că, Curtea Constituțională dispune de o jurisprudență formată în privința corespunderii normelor juridice prevederii art.23 din Constituție.

Astfel, Curtea Constituțională în paragraful 45 din hotărârea nr. 5 din 06.03.2018, menționează că exigențele statului de drept presupun *inter alia* asigurarea legalității și a certitudinii juridice, iar potrivit paragrafului 46 al aceleiași hotărâri, Curtea a reținut că principiul legalității și al certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrarului. Așadar, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate.

În hotărârea sa nr. 26 din 23.11.2010, Curtea Constituțională a reținut că pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție (a se vedea paragraful 10 al hotărârii Curții).

Totodată, prezenta sesizare a excepției de neconstituționalitate atestă existența unei probleme juridice a cărei rezolvare trebuie să precedă soluționării cererilor de validare a creanțelor înaintate, până la petrecerea ședinței de validare a creanțelor în cadrul procesului de insolvabilitate.

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Reieșind din considerentele expuse în sprijinul sesizării, solicit Curții Constituționale să declare neconstituțional art.141 alin.(1), alin.(2), art.143 alin.(7), art.143 alin.(8) și art.143 alin.(6) **primul enunț**, din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.193-197, art.663 din 14.09.2013), cu modificările ulterioare, deoarece, contravin dispozițiilor art.7, art.16 alin.(2), art.20, art.23 alin.(2), art.26, art.54 ale Constituției Republicii Moldova.

VI. DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

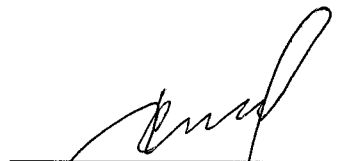
Aparent, Curtea Constituțională nu a examinat anterior constituționalitatea art. art.141 alin.(1), alin.(2), art.143 alin.(7), art.143 alin.(8) și art.143 alin.(6) **primul enunț**, din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: mun. Chișinău

Data: 21.11.2019

Başcanean Sergiu

Reprezentantul debitorului, SRL "Expauto Grup" în proces de insolvabilitate

ÎNCHEIERE
În numele Legii

25 noiembrie 2019

Judecătoria Chișinău (sediul Central)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător
Grefier

Gheorghe MÎȚU
Tudor ANDRIUȚĂ

mun. Chișinău

Cu participarea:

Administratorului insolabilității SRL "Expauto Grup" – Panciuc Adrian

Reprezentantului reprezentantului debitorului SRL "Expauto Grup", Bașcanean Sergiu – avocatul Vlad Corneliu

Reprezentantului potențialului creditor ÎCS "Total Leasing&Finance" S.A. – avocatul Vladimir Palamarciuc

Examinînd în ședința de judecată publică cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de reprezentantul debitorului SRL "Expauto Grup", Bașcanean Sergiu în cauza de insolabilitate intentată față de SRL "Expauto Grup",

A C O N S T A T A T :

La data de 23 august 2018, debitorul SRL "Expautogrup" s-a adresat cu o cerere introductivă solicitînd intentarea procesului de insolabilitate în privința sa.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 septembrie 2018, a fost primită în procedură cererea introductivă înaintată de debitorul SRL "Expauto Grup" privind intentarea procesului de insolabilitate în privința sa, iar prin hotărîrea SRL "Expauto Grup" a fost intentat procesul de insolabilitate, iar în calitate de administrator al procesului de insolabilitate, a fost numit administratorul autorizat Dorfman Ludmila.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04.12.2018 s-a admis cererea de demisie a administratorului insolabilității SRL "Expauto Grup", Dorfman Ludmila și s-a desemnat în calitate de administrator al insolabilității SRL "Expauto Grup", administratorul autorizat Panciuc Adrian, deținător al autorizației nr. 98 din 14.01.2015, eliberată de Ministerul Justiției.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 noiembrie 2018 s-a desemnat în calitate de reprezentant al debitorului SRL "Expauto Grup", Bașcanean Sergiu.

La data de 31.10.2019, prin cancelaria instanței de judecată a parvenit cererea din partea reprezentantului debitorului SRL "Expauto Grup", Bașcanean Sergiu, în cadrul procesului de insolabilitate, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 141, alin. (1) și (2) din Legea insolabilității.

Ulterior, la data de 21.11.2019 prin cancelaria instanței de judecată a parvenit cererea din partea reprezentantului debitorului SRL "Expauto Grup", Bașcanean Sergiu, în cadrul procesului de insolabilitate, privind concretizarea și completarea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă anterior, prin care se solicită suplimentar ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 143, alin. (6), prima propoziție, art. 143, alin. (7) și (8) din Legea insolabilității.

În ședința de judecată reprezentantul reprezentantului debitorului SRL "Expauto Grup", Bașcanean Sergiu – avocatul Vlad Corneliu a susținut cererea înaintată, solicitînd admiterea acesteia.

În ședința de judecată administratorul insolvenței SRL "Expauto Grup" – Panciuc Adrian a solicitat admiterea cererii înaintate de reprezentantul debitorului.

În ședința de judecată reprezentantul potențialului creditor ÎCS "Total Leasing&Finance" S.A. – avocatul Vladimir Palamarciuc a solicitat respingerea cererii înaintate de reprezentantul debitorului.

Studiind cererea depusă, instanța de judecată ajunge la concluzia că aceasta urmează să fie admisă, din următoarele considerente.

Din prevederile art. 12¹, alin. (1)-(3) CPC rezultă că: în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amînă pledoariile.

Din prevederile art. 135, alin. (1), lit. g) din Constituție rezultă: Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Potrivit pct. 79-80 din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate): "[...] controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. [...] dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitatea sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legiuitoare cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale".

Potrivit pct. 82-83 din aceeași hotărîre. Curtea a statuat că: "[...] judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărîre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

[...] verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82".

Din conținutul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate rezultă că se solicită verificarea constituționalității art. 141, alin. (1) și (2), art. 143, alin. (6), prima propoziție, art. 143, alin. (7) și (8) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 prin prisma art. 7, 16, alin. (2), 20, 23, alin. (2), 26, 54 din Constituție.

Ținând cont de faptul că au fost întrunite toate condițiile citate mai sus, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea înaintată urmează să fie admisă.

Reieșind din cele expuse mai sus, în temeiul art. 135, alin. (1), lit. a) și g) Constituție, art. 12, alin. (1) și (3) CPC, instanța de judecată,

D I S P U N E:

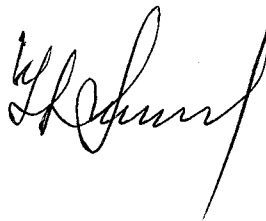
Se admite cererea reprezentantului debitorului SRL "Expautogrup", Bașcanean Sergiu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 141, alin. (1) și (2), art. 143, alin. (6), prima propoziție, art. 143, alin. (7) și (8) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 141, alin. (1) și (2), art. 143, alin. (6), prima propoziție, art. 143, alin. (7) și (8) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere și sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate cu anexe.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul
Copioa corespunde originalului

Gheorghe MÎȚU